

INDISKA BERÄTTELSER DEL 9

RAMA OCH SITA

av Tove Jonstoj efter Ramayana

berättelse

Berättare: Magnus Krepper

Har du någon gång tänkt på hur den värsta av alla demoner skulle kunna vara? Den ondaste av alla onda. Då har du kanske tänkt på ett monster som liknar Ravana.

Ravana var kung på demonernas ö, Lanka. Han hade tio huvuden och tjugo armar. Han slogs med svärd, brinnande facklor, spjut, pilar och bågar. Han åt människor och drack blod. Alla demoner är fruktansvärda, men Ravana var deras ledare och han var ondskan själv.

Det värsta av allt var att han hade lyckats ordna det så att han var så gott som osårbar. Inga demoner och inga gudar kunde skada honom. Människorna hade han inte ens tänkt på, så obetydliga var vi för honom.

På fastlandet, långt från Ravanans ö, låg den vackra staden Ayodhya. Där bodde en god och rättvis kung som älskades av sitt folk och sina tre fruar. Han höll alltid vad han lovade. Det var ett lyckligt land och där växte kungens söner upp i ett stort slott. De fick undervisning i de heliga skrifterna, i konsten att dikta och måla och de fick lära sig att kriga. En gång i framtiden skulle Rama ta över landet, för han var den äldsta brodern och det var traditionen. Alla tyckte att det var en god idé, för Rama var även han en klok man, mästertlig i konsten att använda pil och båge. Det hade till och med gudarna sett, så de hade gett honom en gudomlig pil som skulle hjälpa honom om han någon gång tvingades strida mot ondskan.

Rama gifte sig med den underbart vackra Sita och de älskade varandra mycket. De gjorde sig redo att ta över kungariket och folket såg fram mot det med stor glädje.

Men då hände det sig att amman som tagit hand om Bharata, Ramas lillebror, när han var bebis, blev avundsjuk. Hon ville att Bharata skulle bli kung, inte Rama. Hon visste att den gamle kungen en gång för länge sen hade lovat Bharatas mamma två önskningar som hon ännu inte använt, så gick nu amman till Bharatas mamma och sa:

- Kommer du ihåg att du fortfarande har två önskningar som du kan be vår kung om?

- Ja. Men jag har inget jag vill önska, svarade Bharatas mamma. Allting är så bra. Jag lever i kärlek med kungen och vår familj. Jag sparar mina önskningar för framtiden.

- Du ska önska att Bharata blir kung i stället och att Rama flyttar från vårt land i fjorton år, så folket hinner vänja sig vid att älska Bharata som kung.

- Vad säger du? Jag älskar Rama lika mycket som min egen son. Och Rama är äldst. Han kommer att bli en underbar kung.

Men Amman gav sig inte. Hon droppade sin bitterhet som tusen droppar gift, smygande och utan uppehåll. Till slut var Bharatas mamma fullkomligt förgiftad och hon gick till kungen och önskade sig just det amman sagt.

Kungen hade aldrig brutit ett löfte i hela sitt liv. Han kunde inte göra det nu heller. Han gick till Rama och berättade allt. Rama kramade sin pappa och sa:

- Det är inte ditt fel, pappa, du är bunden av ditt löfte. Jag flyttar gärna från vårt land och Bharata får gärna bli kung. Man ska göra vad man måste göra.

Sita ville absolut följa med Rama.

- Jag älskar dig och min plats är vid din sida, sa hon. Jag vill leva med dig.

- Om du följer med mig då ska jag ta hand om dig så bra jag bara kan, lovade Rama sin fru.

Även Ramas favoritbror Lakshmana krävde att få följa med. Han ville finnas vid Ramas sida, vad som än hände.

Tidigt nästa morgon, när de skulle smyga iväg, stod tusentals människor utanför palatset och ropade:

- Skamligt! Vår kung skickar iväg sin äldste son!

- Ett löfte är ett löfte, sa kungen, men stora tårar rann ner för hans kinder.

Rama, Sita och Lakshmana byggde sig en koja i en stor skog långt bortom kungariket. Där levde de enkelt, men lyckligt. En dag kom Bharata dit och berättade att deras far nu var död. Han bad Rama återvända hem för att ta plats på tronen.

- Nej, svarade Rama. Fjorton år har inte gått än och den som ska bli kung är du.

- Jag vill inte! sa Bharata. Det är fel! Det var hela tiden du som skulle bli kung.

- Ett löfte är ett löfte, svarade Rama. Solen kan slockna och havet svämma över. Vi måste ändå hålla vår pappas löfte. Gör din plikt nu - återvänd hem och bli kung.

- På ett villkor, svarade Bharata. Ge mig dina sandaler. Jag ska ställa dem på tronen, och de ska stå där tills du varit borta i fjorton år. Under tiden ska jag bära eremitens enkla kläder och sköta landet åt dig. Vi ska vänta på dig.

Rama tog av sig sina sandaler och gav dem till sin bror som återvände till staden.

När nu lugnet åter lagt sig över landet och skogen stack ondskan upp sina tio huvuden igen. Ravana borta på sin ö i havet hade hört talas om den gudomligt vackra Sita, som levde i en koja i skogen på fastlandet. Han flög över havet för att se med sina egna tjugo ögon om Sita verkligen var så vacker som folk sa.

/havsvåg/

Det var hon. Ravana blev blixtförälskad. Hon var den ljuvligaste varelse han någonsin sett. Han kunde inte göra henne illa. Men han flög hem med henne och låste in henne. Varje dag kom han till hennes fängelsehåla och ställde samma fråga.

- Sita kan du gifta dig med mig?

Varje dag svarade Sita:

- Nej. Jag älskar Rama och han har lovat att ta hand om mig. Vad som än händer. Så jag väntar på honom.

Ravana blev naturligtvis ursinnig, men han älskade Sita så mycket att han inte kunde kröka ett hårstrå på hennes huvud.

Rama och Lakshmana letade överallt efter Sita. De ropade Sitas namn över hela skogen tills de blev hesa. Men skogen var tyst. Inte ett löv rörde sig. Till och med insekterna var tysta. Rama var förtvivlad.

- Vad är jag för människa? snyftade han. Jag lovade att skydda henne. Å Lakshmana, vad ska jag göra?

Då hörde de, någonstans långt borta, apor tjattra i träden. De hörde trädgrenar som knäcktes, och efter en stund hörde de också steg. Plötsligt stod där en stor apa i skogsgläntan. Apan harsklade sig och sa:

- Jag är Hanuman. Min kung har skickat mig. Jag är här för att erbjuda er apornas hjälp.

Rama tittade på den stora apan och svarade:

- Min älskade Sita är försvunnen. Om det är Ravana som har henne måste vi ta oss över havet.

- Min pappa var Vinden, sa Hanuman. Jag kanske inte flyger lika bra som Ravana, men jag kan göra mig mycket stor och jag kan hoppa långt. Det vore en ära att få söka efter Sita.

Så fick det bli. Hanuman gjorde sig stor som skogens högsta träd, bad till gudarna, tog ett djup andetag och hoppade sen i ett enda jättehopp från skogen till demonen Ranas ö. Han hittade Sita inlåst och

återvände till Rama och Lakshmana och berättade vad han sett.

- Ensam kunde jag inget göra. Ravana har krafter nog att utplåna en hel värld, sa han.

Hanuman samlade en armé av apor. De byggde en bro över havet och med Rama och Lakshmana gick de i land och anföll. Striden rasade i dagar och nätter. Ravana var en fruktansvärd syn, klädd i en rustning av guld. Med sina tio huvuden och tjugo armar kunde han skrämman den modigaste krigare på flykten.

Men aporna var modiga. De försökte på alla sätt attackera demonernas kung, men stenarna bara studsade och vapnen bet inte. När Ravana började skjuta brinnande pilar med sina tjugo armar grep skräcken till slut tag i aporna.

Nu beslöt sig Rama för att det var dags att han och Ravana gjorde upp en gång för alla. Ingen av dem hade någonsin förlorat en strid och de var båda mästare i att hantera pil och båge.

Luften var tjock av pilar som ven åt båda hållen. Ravana höll alla möjliga vapen i sina tjugo armar samtidigt. Rama högg av flera av Ranas huvuden, men varje gång ett huvud föll växte det ut ett nytt blixtnabbt. Demonen verkade vara oövervinnerlig. Plötsligt kom Rama ihåg den gudomliga pil han fått som

ung. Det var förstås nu han skulle använda den. Han tog fram pilen som han hade hållit gömd.

Det var som om allt stod still. Rama bad en bön till gudarna, höjde sin pil och sköt iväg den med all kraft han hade. Den susade genom luften och träffade Ravana rakt i hans hjärta.

I ett moln av rök föll den store demonen till marken. Ravana var död.

Aporna tjöt av glädje. Vinden sopade slagfältet rent. Djur som hållit sig gömda vågade komma fram. Det var som om livet självt kom tillbaks till Ranas ö.

Rama och Sita och Lakshmana återvände till staden. Där stod Ramas sandaler på tronen. Nu hade Rama uppfyllt sitt löfte till sin far. Men innan han och Sita hann sätta sig som kung och drottning visade sig tre ansikten på himlen. Det var tre gudar: Brahma, Indra och Shiva.

- Rama och Sita, vi vill tacka er för att ni stått emot ondskan och vunnit en seger över den, sa Brahma.

- Som tack ska vi berätta vilka ni är, sa Indra.

Och nu var det Shivas tur att tala:

- Rama - du är Vishnu. Sita - du är den gudinna som Vishnu älskar i eviga tider. Och Lakshmana - du är Vishnus evige bästa vän. Men eftersom Ravana gjort sig osårbar inför både gudar och demoner var vi tvungna att

skicka djur och människor att utkämpa kampen mot
ondskan. Bara ni kunde rädda universum.